KAMMARRÄTTEN I STOCKHOLM
Avdelning 03

DOM

2012-07-10
Meddelad i Stockholm

Mål nr 254-12

KLAGANDE
Johan af Klint, 390623-[redacted]

Ombud: Advokat John Nordlund och jur.kand. Erland Gunnarsson
Nordlund & Partners Advokat AB
Box 7174
103 88 Stockholm

MOTPARTER
1. Länsstyrelsen i Stockholms län
Enheten för tillsyn
Box 22067
104 22 Stockholm

2. Stiftelsen Hilma af Klints Verk, 802425-1780
c/o Ulf Wagner
Skillebylund 5
153 91 Järna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Förvaltningsrätten i Stockholms beslut den 20 december 2011
i mål nr 12610-11, se bilaga A

SAKEN
Talerätt i mål om beslut enligt stiftelselagen

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens avvisningsbeslut och förklarar att Johan af Klint har talerätt i målet samt återförvisar målet till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00 **E-post**: kammarrattenistockholm@dom.se www.kammarrattenistockholm.domstol.se	08-14 98 89	måndag – fredag 09:00-16:00

YRKANDEN M.M.

Johan af Klint yrkar att kammarrätten ska undanröja förvaltningsrättens beslut och att målet därefter återförvisas till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning. Som grund för sin talan anför han bl.a. följande. Förvaltningsrätten har inte tillämpat 22 § förvaltningslagen (1986:223) korrekt. I egenskap av arvinge i rätt nedstigande led, styrelseledamot samt ordförande i styrelsen i Stiftelsen Hilma af Klints verk (nedan Stiftelsen) har han saklegitimation med tillhörande talerätt. Förvaltningsrätten har vidare avvisat hans överklagande utan att dessförinnan ha tillsänt honom motpartens yttrande, aktbilaga 26, och berett honom möjlighet att yttra sig över detta. Förvaltningsrättens handläggning strider därigenom mot stadgandet i 17 § förvaltningslagen. Förvaltningsrätten har även bortsett från nödvändigheten att få sakfrågan i målet prövad. I avsaknad av praxis på området i frågan om enskilda styrelseledamöters rösträtt är det av stor vikt för ledning av rättstillämpningen att få denna fråga prövad.

Enskilda styrelseledamöter samt arvingar i rätt nedstigande led har enligt 5 kap. 4 § första stycket samt 9 kap. 6 § andra stycket stiftelselagen (1994:1220) tillerkänts rätten att i allmän domstol väcka talan i frågor som rör enskilda styrelsemedlemmar. Genom att han tillhör dessa kategorier tillerkänns han av rättsordningen ett intresse. Detta medför att han är att se som saklegitimerad med därtill hörande talerätt i de frågor som rör Stiftelsen och dess ledamöter. Den saklegitimation enskilda styrelseledamöter tillerkänns i stiftelselagen ska i enlighet med principen "major includit minor" medföra att de enskilda styrelseledamöterna bereds tillfälle att föra talan även i andra forum. Med stöd av denna princip äger de således rätten att väcka talan även i förvaltningsdomstol. Han är således berättigad att få länsstyrelsens beslut prövat i förvaltningsdomstol då han av rättsordningen tillerkänts ett intresse som medför talerätt enligt 22 § förvaltningslagen.

Han har vidare rätt att överklaga länsstyrelsens beslut då det angår honom och har gått honom emot. Han deltog i egenskap av styrelseledamot i omröstningen i frågan om Anders Kumlanders entledigande och röstade för att Anders Kumlander skulle entledigas. Genom länsstyrelsens beslut har det skett en ändring av det beslut som han har medverkat till att fatta vilket medför att länsstyrelsens beslut har gått honom emot. Han har som styrelseledamot och ordförande i Stiftelsens styrelse en skyldighet att verka för att Stiftelsens stadgar följs och att styrelsens arbete utförs på ett korrekt sätt. Denna ställning medför även en skyldighet för honom att förhindra att Stiftelsen lider skada. Således angår samtliga frågor som fattas i Stiftelsens styrelse honom på ett sådant sätt att han äger rätten att överklaga dessa och få dem prövade i domstol. Det ska även noteras att motparterna i förevarande ärende, länsstyrelsen och Anders Kumlander, inte har motsatt sig hans rätt att få frågan om länsstyrelsens beslut prövat, de har tvärtom tillstyrkt att han har talerätt.

Johan af Klint ger i kammarrätten in ett sakkunnigutlåtande utfärdat den 6 januari 2012 av f.d. hovrättsrådet Henning Isoz.

Länsstyrelsen bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Att någon enligt 5 kap. 4 § stiftelselagen har rätt att väcka talan om skadestånd till Stiftelsen, eller enligt 9 kap. 6 § samma lag har rätt att ansöka om entledigande av styrelseledamot, innebär inte att samma person har rätt att överklaga alla slags beslut från en förvaltningsmyndighet som berör stiftelsen. Personens rätt att överklaga ska prövas utifrån regeln i 22 § förvaltningslagen om att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det gått personen emot och beslutet kan överklagas. I likhet med förvaltningsrätten anser länsstyrelsen att beslutet att förbjuda verkställighet av stiftelsestyrelsens beslut att entlediga styrelseledamoten Anders Kumlander inte berör ledamoten Johan af Klint på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga förvaltningsmyndighetens beslut. Det styrelsebeslut som länsstyrelsen med sitt beslut förbjöd verkställighet av rörde inte ledamoten

Johan af Klint, utan ledamoten Anders Kumlander. Länsstyrelsens beslut syftade till att återställa förhållandena i styrelsen till vad som gällde före styrelsebeslutet. Johan af Klint kan mot den bakgrunden inte ha påverkats av vare sig länsstyrelsens beslut eller det föregående styrelsebeslut som länsstyrelsen förbjöd verkställighet av.

Om länsstyrelsen däremot hade fattat ett beslut om att inte meddela verkställighetsförbud av styrelsebeslutet att entlediga ledamoten Anders Kumlander, är det länsstyrelsens uppfattning att Anders Kumlander hade varit så berörd av förvaltningsmyndighetens (negativa) beslut att han hade haft rätt att överklaga. Nu var inte Johan af Klint så direkt berörd av vare sig styrelsebeslutet eller länsstyrelsens beslut att han därmed fått en rätt att överklaga förvaltningsmyndighetens beslut.

Stiftelsen (genom Marius Wahl Gran och Ulf Wagner) yrkar att Johan af Klints överklagande ska avvisas på grund av bristande talerätt mot detta beslut. För det fall det skulle bli aktuellt för kammarrätten att ta ställning till frågan huruvida Johan af Klint personligen har haft talerätt jämlikt 22 § förvaltningslagen mot länsstyrelsens beslut överlämnar Stiftelsen denna fråga till kammarrättens prövning.

Till stöd för sin talan anför Stiftelsen bl.a. följande. Länsstyrelsens beslut om verkställighetsförbud överklagades av Stiftelsen genom skrift inkommen till länsstyrelsen den 10 juni 2011. Överklagandet gjordes för Stiftelsens räkning av styrelseledamoten Johan af Klint med stöd av den firmateckningsrätt som enligt Stiftelsens stadgar tillkommer honom. Johan af Klint hade dock inte på något sätt informerat styrelsen i Stiftelsen om överklagandet. Stiftelsens styrelse hade inte heller fattat något beslut om att överklaga länsstyrelsens beslut. Så snart övriga ledamöter i Stiftelsens styrelse fick kännedom om att ett överklagande hade getts in för Stiftelsens räkning, fattade styrelsen beslut att återkalla överklagandet. Återkallelseskrift ingavs i enlighet härmed till förvaltningsrätten. Johan af Klint inkom härefter, den

16 september 2011, för egen räkning med skrift till förvaltningsrätten. I skriften gjorde Johan af Klint gällande att han för egen del hade talerätt mot länsstyrelsens beslut och framförde yrkande för egen del om att länsstyrelsens beslut skulle ändras. Vid denna tidpunkt hade emellertid fristen för Johan af Klint att överklaga länsstyrelsens beslut sedan länge gått ut. Johan af Klint fick del av länsstyrelsens beslut samtidigt med Stiftelsen. Den talan som i målet förs av Johan af Klint för egen del har enligt Stiftelsens uppfattning, i enlighet med vad som ovan sagts, väckts för sent och ska därför avvisas i vart fall på denna grund. Förvaltningsrätten har också i sitt beslut konstaterat att länsstyrelsens beslut överklagats dels av Stiftelsen, inte av Johan af Klint personligen, samt att det överklagande som gjorts av Stiftelsen återkallats. Förvaltningsrätten bedömde att Johan af Klint saknade talerätt för egen del och avvisade på denna grund hans överklagande. Förvaltningsrätten behövde därför inte ta ställning till om Johan af Klints talan för egen del hade väckts i rätt tid. För det fall kammarrätten skulle finna att Johan af Klint i och för sig har talerätt jämlikt 22 § förvaltningslagen mot länsstyrelsens beslut saknar Johan af Klint i vart fall talerätt mot förvaltningsrättens beslut eftersom han underlåtit att i rätt tid överklaga länsstyrelsens beslut. Den talerätt som annars må ha tillkommit honom, har därigenom gått förlorad. Johan af Klints talan ska enligt Stiftelsens uppfattning därför i vart fall på denna grund avvisas även i kammarrätten.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Avvisning i kammarrätten

Stiftelsen har yrkat att Johan af Klints överklagande ska avvisas av kammarrätten då han inte överklagat länsstyrelsens beslut i rätt tid. Enligt 24 § förvaltningslagen ska en prövning av om ett överklagande inkommit i rätt tid göras av den instans som meddelat beslutet. I förevarande fall skulle således länsstyrelsen ha prövat om överklagandet av Johan af Klint gjordes i

rätt tid. Förvaltningsrätten tog emellertid upp frågan om Johan af Klints talerätt till prövning. Det saknas därmed möjlighet för kammarrätten att pröva om han överklagade länsstyrelsens beslut i rätt tid.

Förvaltningsrätten har avvisat Johan af Klints talan med motiveringen att han inte är taleberättigad. Han är därmed berörd av förvaltningsrättens beslut och har även rätt att överklaga det (jfr Högsta förvaltningsdomstolens [HFD] avgörande den 29 maj 2012 i mål nr 2039-11).

Handläggningen i förvaltningsrätten

Johan af Klint har åberopat att förvaltningsrätten har brustit i sin handläggning då han inte har fått tillfälle att yttra sig över en av motpartens skrivelser innan beslut fattades. Enligt 18 § jämfört med 10 § andra stycket 1 förvaltningsprocesslagen (1971:291) ska part ha fått kännedom om det som tillförts målet genom annan än honom själv och haft tillfälle att yttra sig över det om sådan underrättelse inte annars är uppenbart onödig.

Kammarrätten konstaterar att förvaltningsrätten har avvisat Johan af Klints talan efter en rättslig bedömning av frågan om talerätt. Vad motparten har anfört i den aktuella skrivelsen har därför inte haft någon betydelse för utgången i målet och det har varit uppenbart obehövligt att kommunicera den med Johan af Klint. Förvaltningsrätten har enligt kammarrättens mening således inte brustit i sin handläggning.

Johan af Klints talerätt gentemot länsstyrelsens beslut

Frågan i målet är härefter om Johan af Klint har haft rätt att föra talan mot länsstyrelsens beslut. Förvaltningsrätten har avvisat Johan af Klints talan utifrån bedömningen att länsstyrelsens beslut inte ansetts angå honom.

Stiftelselagen saknar bestämmelser om vem som har talerätt i fråga om beslut fattade av länsstyrelsen. Den allmänna bestämmelsen i 22 § förvaltningslagen om att ett beslut får överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas ska därför tillämpas. HFD har uttalat att vid bedömningen av om det föreligger talerätt för någon annan än den som anges som part i det överklagade beslutet, ska det beaktas om beslutet innebär att klaganden lider men samt om denne har ett intresse i saken som på något sätt erkänts av rättsordningen. Ett sådant av rättsordningen erkänt intresse har ansetts föreligga när klaganden genom bestämmelser haft en formell rätt att yttra sig innan beslut fattas. Den formella yttranderätten är dock inte helt avgörande utan det som har betydelse är ifall klaganden kan åberopa ett intresse som är möjligt att beakta vid sakens prövning (se bl.a. RÅ 1994 ref. 82, RÅ 2006 ref. 9 och HFD:s dom den 29 maj 2012 i mål nr 2039-11).

Inom stiftelserätten gäller principen om en grundläggande respekt för stiftarens vilja. Att stiftarens vilja har särskild betydelse framgår direkt av 2 kap. 1 § nämnda lag där det anges att föreskrifterna i stiftelseförordnandet ska följas vid förvaltningen av stiftelsen angelägenheter om de inte strider mot någon bestämmelse i lagen. Många av bestämmelserna i lagen är även dispositiva till förmån för stiftelseförordnandet.

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över stiftelserna. Av 9 kap. 3 § stiftelselagen framgår att länsstyrelsen ska ingripa om det kan antas att stiftelsens förvaltning eller revisionen av stiftelsen inte utövas i enlighet med stiftelseförordnandet eller bestämmelserna i stiftelselagen, eller att en styrelseledamot eller förvaltaren annars missköter sitt uppdrag. Tillsynsmyndigheten ska även ge stiftelserna råd och upplysningar.

Enligt 2 kap. 9 § stiftelselagen ska styrelsen utse och entlediga ledamöter om inte annat följer av stiftelseförordnandet. Enligt 5 kap. 4 § stiftelselagen har bl.a. en arvinge och en styrelseledamot rätt att föra talan om skadestånd

till stiftelsen mot en styrelseledamot, förvaltare eller revisor inför allmän domstol. Av 9 kap. 6 § stiftelselagen framgår att samma personer har rätt att ansöka om entledigande av en styrelseledamot eller förvaltaren hos allmän domstol om denne missköter sig.

Enligt 9 kap. 5 § första stycket 3 stiftelselagen kan länsstyrelsen förbjuda en eller flera styrelseledamöter eller förvaltaren att verkställa ett beslut eller, om beslutet har verkställts, förelägga en eller flera styrelseledamöter eller förvaltaren att göra rättelse om det kan ske.

Kammarrätten gör följande bedömning.

Johan af Klint är arvinge till Erik af Klint som var den som bildande Stiftelsen. I stiftelseförordnandet med stadgar anges i § 2 att Stiftelsen ska ha 3-5 styrelseledamöter, att huvudparten av styrelsen ska vara medlemmar av Antroposofiska Sällskapet och att huvudmannen för släkten af Klint eller den av släkten som han utser är självskriven ordförande. I § 7 i stiftelse-förordnandet anges att Stiftelsens firma tecknas dels av ordföranden ensam, dels av två styrelseledamöter i förening. I stiftelseförordnandet anges också att Stiftelsens stadgar, med undantag för några paragrafer (bl.a. 2 §), kan ändras efter enhälligt fattat beslut av fulltalig styrelse och efter godkännande av huvudmannen för släkten af Klint.

Enligt kammarrättens mening har stiftaren tillskrivit släkten af Klint en särskild roll i Stiftelsen för att försäkra sig om att Stiftelsens angelägenheter hanteras på det sätt som är avsett. Kammarrätten anser att Johan af Klint, i sin egenskap av ordförande, representerar släkten af Klint och att han således har ett intresse av att släktens stiftelseegendom förvaltas på rätt sätt. Att han i vissa situationer skulle sakna rätt att delta i Stiftelsens angelägenheter förefaller vara i strid med stiftarens vilja. Såsom ovan nämnts ska stiftarens vilja respekteras inom stiftelserätten.

Kammarrätten konstaterar att Johan af Klint inte enbart är arvinge utan också styrelseledamot i Stiftelsen. Med beaktande av att en stiftelses styrelseledamöter har rätt att i vissa frågor föra talan inför allmän domstol samt att länsstyrelsens verkställighetsförbud enligt 9 kap. 5 § första stycket 3 stiftelselagen ska riktas mot enskilda styrelseledamöter, konstaterar kammarrätten att styrelseledamöter av rättsordningen har erkänts ett särskilt intresse som även kan innebära att ledamöterna har rätt att överklaga beslut som har fattats av länsstyrelsen.

Då Johan af Klint både är styrelseledamot och i styrelsen representerar släkten af Klint finner kammarrätten att länsstyrelsens verkställighetsbeslut, som får anses ha gått honom emot, berör honom på ett sådant sätt att han har ett intresse i saken som erkänts av rättsordningen. Kammarrätten finner således att överklagandet ska bifallas och att målet ska återförvisas till förvaltningsrätten för prövning av Johan af Klints talan.

_____

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

Jerry Eriksson lagman ordförande	Cecilia Landelius kammarrättsråd referent	Sara Asplund tf. assessor

Anna Bergman
föredragande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

BESLUT
2011-12-20
Meddelat i Stockholm

Mål nr
12610-11
Enhet 11

KLAGANDE
1. Stiftelsen Hilma af Klints Verk, 802425-1780
Ordenstrappan 1
114 30 Stockholm

2. Johan af Klint

Ombud: Jur.kand. Erland Gunnarsson
Nordlund & Partners Advokat AB
Box 7174
103 88 Stockholm

MOTPART
Länsstyrelsen i Stockholms län
Enheten för tillsyn
Box 22067
104 22 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT
Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2011-05-16

SAKEN
Överklagande av verkställighetsförbud avseende entledigande av styrelseledamot enligt stiftelselagen (1994:1220)

BESLUT

Förvaltningsrätten avvisar Johan af Klints överklagande.

Förvaltningsrätten avskriver målet från vidare handläggning.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag
115 76 Stockholm		**E-post**: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		09:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade den 16 maj 2011 att bl.a. förbjuda styrelsen i Stiftelsen Hilma af Klints Verk (stiftelsen) att verkställa sitt beslut den 29 mars 2011 att entlediga styrelseledamoten Anders Kumlander.

Länsstyrelsens beslut har överklagats av stiftelsen, genom ordföranden Johan af Klint, och av Johan af Klint för egen del.

Stiftelsen har härefter, genom styrelseledamöterna Ulf Wagner och Marius Wahl Gran, återkallat stiftelsens överklagande med hänvisning till beslut fattat vid styrelsesammanträde den 20 juni 2011.

Johan af Klint vidhåller sitt överklagande och har anfört bland annat följande. Rätt att överklaga beslutet tillkommer honom med stöd 5 kap. 4 § stiftelselagen. Enligt stadgandet har han i egenskap av styrelseledamot i stiftelsen, tillika ordförande, samt som arvinges avkomling rätt att föra talan i fråga om bland annat skadestånd. Han är således i lagens mening saklegitimerad med därtill hörande processbehörighet. Den rätt som följer av saklegitimationen ska även gälla i frågor som avser överklagande av beslut.

Johan af Klint har den 13 december 2011 kompletterat sitt överklagande enligt följande. Han yrkar vid bifall till redan framställt yrkande även att länsstyrelsens rättelsebeslut från den 30 maj 2011 upphävs och att styrelsens sammansättning återställs till den sammansättning som var efter genomfört styrelsemöte den 29 mars 2011 samt att de beslut som styrelsen har fattat efter den 29 mars 2011 ogiltigförklaras och undanröjs. Yrkandena framställs interimistiskt.

Anders Kumlander, Ulf Wagner och Marius Wahl Gran har inkommit med en skrivelse.

SKÄL FÖR BESLUTET

I § 16 f i styrelseprotokoll från möte den 20 juni 2011 anges följande. Styrelsen beslutade att omedelbart återkalla överklagandet till förvaltningsrätten som getts in av Johan af Klint för stiftelsens räkning med tre röster för och en röst emot. Det betonades att styrelsen är det organ som har rätt att företräda stiftelsen. Firmatecknarna är skyldiga att rätta sig efter styrelsens beslut. Styrelsen har aldrig fattat beslut om detta överklagande.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Styrelsen för stiftelsen har beslutat att återkalla stiftelsens överklagande av länsstyrelsens beslut. Stiftelsens överklagande har således återkallats.

Fråga är då om Johan af Klint, som är ordförande i stiftelsens styrelse och även arvinge till stiftaren, har rätt att för egen del överklaga länsstyrelsens beslut.

I stiftelselagen finns inte någon bestämmelse som reglerar vem som har rätt att överklaga länsstyrelsens beslut enligt lagen. Därmed är det 22 § förvaltningslagen (1986:223) som blir tillämplig, där det stadgas att ett beslut för överklagas av den som beslutet angår, om det gått honom emot och beslutet kan överklagas.

Förvaltningsrätten anser inte att länsstyrelsens beslut att förbjuda styrelsen att verkställa sitt beslut att entlediga styrelseledamoten Anders Kumlander berör Johan af Klint på ett sådant sätt att han har rätt att överklaga beslutet

(jfr. Kammarrätten i Stockholms dom den 26 september 2008 i mål nr 4477-07). Den av Johan af Klint åberopade bestämmelsen i 5 kap. 4 § stiftelselagen föranleder inte någon annan bedömning då bestämmelsen endast gäller rätt att väcka talan om skadestånd till stiftelsen vid allmän domstol. Vidare kan samma krets av taleberättigade som anges i 5 kap. 4 § stiftelselagen vid allmän domstol ansöka om entledigande av en styrelseledamot i enlighet med 9 kap. 6 § stiftelselagen.

Förvaltningsrätten finner därför att Johan af Klints överklagande ska avvisas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1a)

Hans Altsjö
rådman

Föredragande har varit Tove Engelkes.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltn ingsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

DV 3109/1A • 2007-08 • Producerat av Domstolsverket

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska undertecknas av klaganden eller dennes ombud och ges in i original samt innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.